Estudi de viabilitat econòmico-financera

Contracte de concessió de serveis per a la gestió de les escoles bressol municipals de l'Ajuntament de Montcada i Reixac

Centres inclosos: Escola Bressol Municipal Camí del Bosc, Escola Bressol Municipal Can Casamada i Escola Bressol Municipal Mitja Costa
Tipus contractual: concessió de serveis
Objecte: gestió integral del servei públic municipal d'escoles bressol

1.- Objecte i finalitat de l'estudi

Aquest estudi té per objecte analitzar la viabilitat tècnica i econòmico-financera de la licitació del contracte de concessió de serveis per a la gestió integral de les escoles bressol municipals Camí del Bosc, Can Casamada i Mitja Costa, de l'Ajuntament de Montcada i Reixac.

El contracte comprèn la prestació integral del servei educatiu adreçat a infants de 0 a 3 anys, la gestió global i el funcionament ordinari dels centres, el servei de menjador, el servei d'acollida, la gestió del personal, el manteniment ordinari, la neteja, la relació amb les famílies i la coordinació amb l'Ajuntament.

La finalitat d'aquest estudi és acreditar, amb caràcter previ a l'aprovació de l'expedient de contractació, que el model proposat és viable des del punt de vista jurídic, tècnic i econòmic, i que la configuració contractual permet mantenir la naturalesa de concessió de serveis mitjançant la transferència efectiva d'un risc operacional al concessionari.

2.- Fonament jurídic

L'article 285.2 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, exigeix que en els contractes de concessió de serveis la tramitació de l'expedient vagi precedida de la realització i aprovació d'un estudi de viabilitat o, si escau, d'un estudi de viabilitat econòmico-financera.

El contracte es configura com una concessió de serveis d'acord amb l'article 15 de la LCSP, atès que la contraprestació del concessionari consisteix en el dret d'explotar el servei, acompanyat del dret a percebre una retribució, i sempre que assumeixi un risc operacional real vinculat a l'explotació del servei.

La qualificació com a concessió exigeix que el concessionari no tingui garantida, en condicions normals de funcionament, la recuperació íntegra de les inversions, costos o marges previstos, sinó que resti exposat a les incerteses pròpies de la demanda, de la gestió ordinària i de l'explotació econòmica del servei.

Aquesta exigència és especialment rellevant en el present expedient perquè el servei d'escola bressol municipal té una clara dimensió social i perquè el model econòmic preveu ingressos procedents de les famílies, eventuals aportacions o finançament públic i una aportació municipal complementària destinada a garantir la sostenibilitat del servei.

3.- Necessitat pública i justificació del servei

La contractació respon a la necessitat de garantir la continuïtat, estabilitat i qualitat del servei municipal d'escoles bressol, donar resposta a la demanda de places de primer cicle d'educació infantil i facilitar la conciliació familiar i laboral de les famílies del municipi.

L'educació infantil de primer cicle constitueix una etapa educativa de caràcter voluntari, adreçada als infants de 0 a 3 anys, que compleix una funció educativa, social i de suport a les famílies. En aquest context, les escoles bressol municipals permeten garantir una oferta pública territorialment propera, assequible i sotmesa a criteris de qualitat, equitat i continuïtat.

La documentació de l'expedient posa de manifest l'existència d'una necessitat social vinculada a les famílies treballadores, la voluntat municipal d'oferir un servei de qualitat i la conveniència d'assegurar l'accés al servei mitjançant un sistema de tarifació social per a famílies econòmicament desfavorides.

Així mateix, la insuficiència de l'oferta privada existent al municipi reforça la necessitat de mantenir una xarxa municipal d'escoles bressol dimensionada i accessible.

4.- Descripció del servei

4.1.- Centres inclosos i lots contractuals

El contracte s'estructura en dos lots, amb tres centres municipals:

Lot	**Centre**	**Places objecte del contracte**	**Observacions**
Lot 1	EBM Camí del Bosc	74	Centre amb cuina pròpia
Lot 2	EBM Can Casamada	74	Centre amb cuina pròpia
Lot 2	EBM Mitja Costa	41	Centre amb servei de càtering
Total	**3 centres**	**189**	Xarxa municipal d'escoles bressol

4.2.- Prestacions incloses

El servei inclou, com a mínim, les prestacions següents:

- atenció educativa integral a infants de 0 a 3 anys;
- elaboració i execució del projecte pedagògic i de la programació anual;
- servei de menjador;
- servei d'acollida matinal;
- gestió de la preinscripció, matrícula i relació ordinària amb les famílies;
- contractació, organització, direcció, coordinació i substitució del personal;
- suport a infants amb necessitats específiques de suport educatiu;
- neteja, bugaderia i manteniment ordinari;
- gestió documental, econòmica i administrativa del servei;
- seguiment, justificació i rendició de comptes davant l'Ajuntament.

4.3.- Naturalesa del servei

El servei té naturalesa educativa i assistencial, amb una elevada intensitat de mà d'obra i amb exigències específiques en matèria de titulació, ràtios, substitucions, seguretat, alimentació, higiene, projecte educatiu i atenció a les famílies.

Aquesta naturalesa condiciona el model econòmic, ja que la despesa de personal representa la part principal del cost del servei, i també condiciona la configuració del risc operacional, atès que el concessionari assumeix riscos vinculats a l'organització dels recursos humans, la demanda real, la utilització dels serveis complementaris i l'eficiència ordinària en la gestió.

5.- Ingressos previstos del servei

5.1.- Ingressos per preus públics

La previsió d'ingressos per preus públics de prestació del servei d'escola bressol per a l'exercici de referència identifica els imports anuals següents per als tres centres objecte del contracte:

Centre	Concepte	Import anual previst
EBM Camí del Bosc	Preus públics prestació servei escola bressol	111.146,87 €
EBM Can Casamada	Preus públics prestació servei escola bressol	124.176,88 €
EBM Mitja Costa	Preus públics prestació servei escola bressol	72.298,81 €
Total		**307.622,56 €**

5.2.- Tarifació social

El sistema de contraprestació econòmica de les famílies es configura mitjançant un model de tarifació social distribuït en cinc trams de renda familiar per als conceptes d'escolarització i menjador fix.

Aquesta configuració respon a una finalitat d'equitat i accessibilitat pròpia d'un servei educatiu municipal de primera infància, i permet adaptar l'esforç econòmic de les famílies a la seva capacitat econòmica.

Segons la documentació de l'expedient, les tarifes previstes per al curs 2026-2027 inclouen quotes d'escolarització que oscil·len entre **55,23 euros** i **184,11 euros** mensuals, quotes de menjador fix entre **38,56 euros** i **128,52 euros** mensuals, i quotes específiques per al menjador de lactants.

Els serveis complementaris o esporàdics, com l'acollida matinal, els dinars puntuals o els berenars, es regeixen per preus públics fixos i no pel sistema de baremació social.

6.- Costos del servei

6.1.- Característiques generals de l'estructura de costos

L'estructura de costos del servei reflecteix la naturalesa intensiva en personal de les escoles bressol municipals. La despesa de personal directa és la partida més rellevant i inclou direcció,

educadors, personal auxiliar, personal de neteja, personal de cuina quan correspongui, personal de suport i substitucions.

A més de les despeses de personal, el cost del servei incorpora costos de menjador, materials, subministraments, comunicacions, manteniment ordinari, assessorament psicopedagògic, assegurances, despeses d'administració, despeses generals i benefici industrial.

6.2.- Cost anual de referència per centre

D'acord amb la documentació econòmica de l'expedient, el cost anual de referència del gestor per al curs 25-26 en base els costos del servei:

Centre	**Cost total gestor del servei**
EBM Camí del Bosc	526.927,58 €
EBM Can Casamada	526.350,92 €
EBM Mitja Costa	349.121,44 €
Total anual tres centres	**1.402.399,94 €**

6.3.- Pressupost base de licitació

El pressupost base de licitació per a la durada inicial d'un any i vuit mesos és el següent:

Lot	**Centre/s**	**Pressupost durada inicial**	**Pressupost anual de referència**
Lot 1	EBM Camí del Bosc	1.022.805,41 €	617.076,21 €
Lot 2	EBM Can Casamada i EBM Mitja Costa	1.678.551,27 €	1.012.850,71 €
Total		**2.701.356,68 €**	**1.629.926,92 €**

Aquestes xifres constitueixen la referència econòmica principal per a la licitació i han de ser interpretades conjuntament amb el règim d'ingressos per preus públics i l'aportació municipal.

7.- Compte d'explotació resumit

7.1.- Model econòmic general

El model econòmic del contracte posa de manifest que el servei no és autosuficient exclusivament amb els ingressos procedents de les quotes familiars. La viabilitat del contracte depèn de l'existència d'una aportació municipal complementària que permeti equilibrar la diferència entre els costos reals del servei i els ingressos obtinguts de les famílies i, si escau, d'altres administracions públiques.

Aquest fet no impedeix, per si sol, la configuració del contracte com a concessió de serveis, ja que la LCSP permet que la contraprestació del concessionari consisteixi en el dret d'explotar el servei acompanyat del dret a percebre un preu. Tanmateix, perquè el contracte mantingui naturalesa concessional, l'aportació municipal no pot operar com una garantia automàtica i integral de cobertura de qualsevol dèficit empresarial.

7.2.- Resum econòmic anual

Magnitud econòmica	Import anual
Pressupost anual de referència del contracte	1.629.926,92 €
Ingressos anuals previstos per preus públics	307.622,56 €
Diferència teòrica a cobrir mitjançant aportació pública i altres recursos	1.322.304,36 €

La diferència anterior s'ha d'entendre com una magnitud de referència per a l'equilibri econòmic del servei, sense que això impliqui una garantia incondicionada de cobertura de qualsevol desviació de costos imputable al concessionari.

7.3.- Condicions de viabilitat econòmica

La viabilitat econòmica del contracte és positiva sempre que el règim definitiu dels plecs compleixi les condicions següents:

- delimitar amb precisió quins costos són compensables i quins formen part del risc empresarial ordinari del concessionari;
- vincular els pagaments municipals a serveis efectivament prestats, personal efectivament adscrit i justificació documental suficient;
- evitar la cobertura automàtica de desviacions de costos imputables a ineficiències, mala organització o decisions empresarials del concessionari;
- mantenir un marge real de risc de demanda, manteniment, absentisme i establir mecanismes de control municipal, seguiment econòmic i rendició periòdica de comptes;

8.- Escenaris de sensibilitat

8.1.- Finalitat dels escenaris

Atesa la naturalesa del servei i la dependència parcial dels ingressos procedents de les famílies, és convenient analitzar l'impacte d'una eventual reducció dels ingressos per preus públics.

A aquests efectes, es consideren tres escenaris:

- **escenari base**, amb manteniment dels ingressos previstos;
- **escenari prudent**, amb reducció del 5% dels ingressos per preus públics;
- **escenari tensionat**, amb reducció del 10% dels ingressos per preus públics.

8.2.- Resultats dels escenaris

Escenari	Ingressos per preus públics	Variació respecte l'escenari base	Impacte econòmic estimat	Lectura de viabilitat
Base	307.622,56 €	—	—	Viable amb aportació municipal complementària
Prudent	292.241,43 €	-5%	-15.381,13 €	Viable amb seguiment ordinari i control

				de costos
Tensionat	276.860,30 €	-10%	-30.762,26 €	Viable amb seguiment reforçat, sempre que el risc no quedi íntegrament neutralitzat

8.3.- Valoració dels escenaris

Els escenaris analitzats mostren que una reducció moderada dels ingressos familiars no compromet necessàriament la viabilitat del servei, sempre que el contracte disposi d'un sistema de control econòmic adequat i que l'aportació municipal es configuri com a mecanisme de finançament del servei públic, no com a garantia integral de rendibilitat empresarial.

9.- Anàlisi del risc operacional

9.1.- Importància del risc operacional

L'element definidor de la concessió de serveis és la transferència al concessionari d'un risc operacional real. Aquest risc no pot ser merament formal o nominal, sinó que ha de comportar una exposició efectiva a les incerteses del mercat o de l'explotació.

En el present contracte, l'anàlisi del risc operacional és especialment rellevant perquè el model econòmic preveu que l'empresa concessionària percebi ingressos de les famílies i que l'Ajuntament aboni una aportació complementària per garantir la sostenibilitat del servei.

Aquest mecanisme és admissible sempre que es configuri com un sistema de finançament públic del servei vinculat a costos objectius, serveis efectivament prestats i control municipal. En canvi, si s'interpretés com una cobertura automàtica de qualsevol dèficit empresarial, es podria debilitar la qualificació concessional del contracte.

D'acord amb el model analitzat, el contracte pot mantenir la seva qualificació com a concessió de serveis si els plecs delimiten adequadament l'abast de l'aportació municipal i asseguren que el concessionari resta exposat a una part significativa de les incerteses pròpies de l'explotació.

La viabilitat jurídica de la concessió depèn, per tant, no només de l'existència d'un model econòmic equilibrat, sinó també de la correcta distribució dels riscos i de la inexistència d'una garantia municipal automàtica de rendibilitat.

10.- Anàlisi de la demanda

10.1.- Demanda actual i potencial

La demanda del servei es fonamenta en la necessitat social de places d'escola bressol al municipi, la insuficiència de l'oferta privada i la funció de conciliació familiar i laboral que exerceix la xarxa municipal.

Les 189 places objecte del contracte constitueixen una oferta significativa dins la xarxa municipal i permeten donar cobertura a diferents zones del municipi. Aquesta oferta s'ha de valorar

conjuntament amb l'evolució de la població infantil, les dades de preinscripció, matrícula, llistes d'espera i ocupació efectiva.

10.2.- Dades de natalitat

Per valorar la demanda potencial del servei, s'han incorporat les dades de naixements vius del municipi de Montcada i Reixac publicades per l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Any	Total naixements
2024	297
2023	284
2022	320
2021	312
2020	315
2019	328
2018	304
2017	347
2016	320
2015	354
2014	385

Les dades mostren una tendència de reducció moderada de la natalitat en la darrera dècada. L'any 2014 es van registrar 385 naixements, mentre que l'any 2024 se'n van registrar 297, fet que suposa una reducció de 88 naixements.

Tot i això, la xifra de 2024 millora lleugerament respecte de 2023, passant de 284 a 297 naixements. Aquesta evolució recomana una previsió prudent d'ocupació, però no determina per si sola la necessitat de reduir l'oferta de places objecte del contracte.

Les 189 places incloses en la concessió representen aproximadament el 20,98% dels 901 naixements acumulats dels anys 2022, 2023 i 2024. Aquesta cobertura és moderada i compatible amb la continuïtat del servei, especialment tenint en compte que els tres centres formen part d'una xarxa municipal més àmplia.

11.- Sostenibilitat pressupostària i aportació municipal

11.1.- Necessitat d'aportació municipal

El servei d'escola bressol municipal presenta una clara funció pública, educativa i social. Per aquest motiu, el model econòmic no es fonamenta exclusivament en la recuperació del cost mitjançant quotes familiars, sinó que requereix aportació municipal per garantir l'accessibilitat econòmica, la qualitat i la continuïtat del servei.

L'aportació municipal és compatible amb la configuració concessional del contracte sempre que no elimini totalment el risc operacional del concessionari.

11.2.- Requisits de configuració de l'aportació

L'aportació municipal haurà de configurar-se d'acord amb els criteris següents:

- vinculació a la prestació efectiva del servei;

- justificació documental dels costos i ingressos;
- control municipal periòdic;
- exclusió de desviacions imputables al concessionari;
- liquidació o regularització conforme als plecs;
- respecte al principi de risc i ventura propi del concessionari;
- preservació de la sostenibilitat pressupostària municipal.

13.- Valoració global de viabilitat

13.1.- Viabilitat tècnica

La viabilitat tècnica és positiva, atès que el servei està definit funcionalment, els centres i places objecte del contracte estan identificats, les prestacions essencials són determinables i l'Ajuntament disposa d'una xarxa municipal d'escoles bressol que permet donar continuïtat al servei.

La correcta execució requerirà que els plecs tècnics detallin adequadament el projecte educatiu, les ràtios, el personal mínim, els serveis complementaris, els estàndards de qualitat, les obligacions de coordinació i el sistema de seguiment municipal.

13.2.- Viabilitat econòmico-financera

La viabilitat econòmico-financera és positiva, condicionada a l'existència d'una aportació municipal suficient, a la correcta justificació dels costos i ingressos i a la preservació del risc operacional assumit pel concessionari.

Els ingressos per preus públics no cobreixen per si sols el cost total del servei, però el model és viable si l'aportació municipal es configura com a mecanisme de finançament del servei públic i no com a garantia automàtica de cobertura de qualsevol dèficit.

Els escenaris de sensibilitat analitzats mostren que reduccions moderades dels ingressos familiars poden ser absorbides dins d'un model de seguiment i control adequat, sense comprometre necessàriament la continuïtat del servei.

15.- Conclusió final

D'acord amb les dades analitzades, es conclou que la licitació de la gestió integral de les escoles bressol municipals **Camí del Bosc**, **Can Casamada** i **Mitja Costa** mitjançant contracte de concessió de serveis és tecnicament i **econòmicament viable**.

Així mateix, cal que els plecs determinin expressament l'abast del risc operacional assumit pel concessionari, incloent-hi els riscos de demanda, cobrament, organització, personal ordinari, eficiència i gestió del servei.

En conseqüència, es proposa continuar la tramitació de l'expedient, amb aprovació del present estudi de viabilitat econòmico-financera, sense perjudici dels informes de Secretaria, Intervenció i dels serveis tècnics municipals que siguin preceptius.

Montcada i Reixac, a la data de signatura electrònica.

Gemma Alegre Raboso 46758798M (TCAT)
Signat digitalment per Gemma Alegre Raboso 46758798M (TCAT)
Data: 2026.07.16 14:08:32 +02'00'

Albert Arevalo Ventura - DNI 52437951K (TCAT)
Signat digitalment per Albert Arevalo Ventura - DNI 52437951K (TCAT)
Data: 2026.07.16 14:13:04 +02'00'